

Hva snakker vi om når vi snakker om abort?

Kjersti Sandvik, Grethe Fatima Syéd
Hva snakker vi om når vi snakker om abort?
Oslo: Solum Bokvennen, 2021
264 s.
ISBN 9788256025404

Michael 2023; 20: 532–533



Abortspørsmålet er oppe til debatt igjen, og regjeringen har satt ned et utvalg som skal vurdere om det burde gjøres endringer i dagens lovverk. Utvalget skal skrive en offentlig utredning (NOU), som skal være klar i 2023. Kjernen i debatten er om abortnemndene, som innvilger aborter etter uke 12, skal beholdes eller ikke. Det er denne diskusjonen som motiverte Kjersti Sandvik og Grethe Fatima Syéd til å skrive boken *Hva snakker vi om når vi snakker om abort?*

Forfatterne var lei av en lite nyansert offentlig debatt om abort, og med boken ønsker de å belyse aspekter de mener mangler ved abortdiskusjonen. Boken er delt inn i ti kapitler som tar for seg alt fra språket rundt abort, når livet starter, og hvordan økonomi og samfunn påvirker abortvalgene våre. Hvert kapittel er etterfulgt av en historie fra en kvinne som har tatt abort.

Det er flott at forfatterne bidrar i diskusjonen. Boken lykkes med å opplyse om dagens lovverk, og oppklarer hva en nemnd faktisk er. Historiene til ulike kvinner som har tatt abort er fine, og viser variasjonene i hvordan abort oppleves, men jeg savner årstallet for når abortene fant sted for å kunne

kontekstualisere bedre. I tillegg er det ingen historier fra menn, noe som generelt mangler i abortdiskusjonen.

Boken stiller en rekke undrende spørsmål om abort som til tider gjør det vanskelig å forstå hva forfatterne faktisk ønsker å formidle. Når spørsmålene i tillegg ofte besvares med påstander fra enkeltpersoner uten videre faktasjekk, og det ikke er kildehenvisninger i teksten, er dette uheldig. Som der påstanden fra en gynekolog, som mener grunnen til mangelen på jordmødre og gynekologer er begrunnet i at de må utføre abort, får stå uten at forfatterne har sjekket om dette stemmer. Skal man ha en god abortdebatt, er det viktig med korrekt informasjon.

Boken gaper over mye. Når klimakrisen trekkes inn i abortspørsmålet med utsagn som «den ytre naturen hever stemmen og roper til oss at nå er det nok. Vår manglende ydmykhet har fått oss i en situasjon der vi for første gang i planetens historie står i fare for å utslette oss selv. Hvilken følge kan manglende respekt for den indre naturen få?» mister jeg tråden i argumentasjonen, og er usikker på hva dette har å gjøre med abort.

Forfatterne bruker en del intervjuer de har gjort med folk involvert i abortspørsmålet, samt sitater fra avisinnlegg. Her blir det tydelig hvem de er enige med, der enkelte beskrives som «modig» og får mye plass til å nyansere synspunktene sine, mens andre får hard kritikk. Det er spesielt feministene på venstresiden, som de omtaler som «liberaliseringsforkjempere», og partiet SV som får gjennomgå. Det er lov å være uenig i andres synspunkter, men når forfatterne skriver at de ønsker en balansert bok som ikke støter noen, er det rart at de bruker så mye plass på kritikk av sitater fra debattinnlegg som i sin natur er spissformulert.

Jeg er enig med forfatterne i at vi trenger å snakke om abort, men jeg syntes denne boken er mer utydelig enn oppklarende. Argumentasjonen blir for tvetydig, og skillet mellom fakta og verdier fremstår uklart, noe som er uheldig hvis man ønsker en opplyst debatt om abort.

Emily Mclean
emily.mclean@uib.no

Emily Mclean er lege og stipendiat ved Bergen senter for etikk og prioritering (BCEPS), Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Universitetet i Bergen.